

در دنیای امروز رسانه‌ها به سریع‌ترین منابع اطلاعاتی تبدیل شده‌اند و مخاطبان برای اطلاع از رخدادهای جهان به آنها وابسته‌اند. از میان انواع رسانه، تلویزیون کارکردهای مختلفی دارد و شبکه‌های خبری تلویزیونی با مخاطبان بسیار، یکی از مؤلفه‌های مهم قدرت در عرصه بین‌المللی و ملی محسوب می‌شوند. پژوهش‌ها نشان داده، رادیو-تلویزیون‌های ملی و دولتی حتی پس از روی کار آمدن گونه‌های نوین رسانه‌ای، همچنان مرجعیت خود را حفظ کرده (اتکینسون و رابوی، ۱۳۸۴: ۵۳) و نیز نمونه مناسبی برای بررسی نگاه دولت‌ها نسبت به پدیده‌هاست.

از طرفی بررسی و تحلیل محتوای این رسانه‌ها می‌تواند به ما نشان دهد که دولت‌ها در پی ساخت چه تصویری از پدیده‌ها در ذهن مخاطبان هستند. اطلاعاتی که از رسانه‌ها پخش می‌شود، قبل از همه شامل اخبار و گزارش‌هاست و تا حدود زیادی به برداشت عموم در برابر واقعیت شکل می‌دهد. در نتیجه این عمل اتفاقات، افکار و مفاهیمی که افراد با آنها تفکرات و نظرات خود را در مورد واقعیت اجتماعی سازمان می‌دهند، تا حدود زیادی از رسانه‌ها گرفته می‌شود (لازار، ۱۳۹۱: ۸۷). طبق نظر استوارت هال، رسانه انسان‌ها و گروه‌ها را بر اساس نژاد، جنسیت، ملیت و سایر مقوله‌های هویتی دسته‌بندی می‌کند و سپس هر گروه را با تقسیم‌بندی‌های دوگانه در ارتباط قرار می‌دهد و به این ترتیب رسانه به نظم نابرابر اجتماعی مشروعیت می‌بخشد؛ مرزهای اخلاقی جامعه را تعریف می‌کند و در نتیجه تعیین می‌کند که چه اعمالی قابل قبول، سالم، بهنجار و خوب است (سیدمن، ۱۳۸۶: ۱۸۲) و به این صورت به افراد می‌آموزد که در زندگی اجتماعی خود چگونه رفتار کنند. «تلویزیون با اندک حقایقی که بیان می‌کند، چیزهای زیادی را (اعم از ارزش‌ها یا وقایع) یا به غلط ارائه می‌کند یا دگرگونه می‌نماید» (پوپر، ۱۳۷۴: ۸۴). «کافی است توجه کنیم که تلویزیون چگونه پیران و جوانان، پزشکان یا پلیس، یا حتی مریض‌های روانی را نشان می‌دهد تا بفهمیم که چگونه تلویزیون تصویری غیرواقعی از واقعیات را ارائه می‌کند» (پوپر، ۱۳۷۴: ۳۵). تحقیقات نشان می‌دهد که نحوه‌ی بازنمایی حوادث در رسانه‌ها بیشتر مبتنی بر کلیشه‌هاست تا واقعیتهای موجود در جامعه. این نحوه‌ی بازنمایی تأثیر زیادی بر افراد و تصمیم‌گیری‌های آنان دارد. این تأثیر در کنترل و مدیریت بحران‌های اجتماعی همواره مورد توجه پژوهشگران و نیز دست‌اندرکاران رسانه‌ها بوده است. رسانه‌ها، از موقعیت منحصر به فردی در بحث مدیریت بحران برخوردارند؛ زیرا گذشته از نقش تاریخی و سنتی‌ای که در پیدایش و مدیریت بحران‌های اجتماعی و سیاسی دارند به‌مثابه ابزاری کارآمد تلقی می‌شوند که تحلیلگرانی چون

عباس مالک (۱۹۹۷) دو نقش مهم نظارتی و کنترلی برای آن قائل هستند (افتخاری، ۱۳۸۷: ۳۱). عملکرد تلویزیون به‌عنوان یک نظام نشانه‌ای، حاصل تعامل بین نظام‌های نشانه‌ای متفاوت است. سطوح معنی‌سازی و نیز سطوح بازنمایی در این پژوهش به ما کمک می‌کند تا بازنمایی تلویزیون از پدیده مورد نظرمان را بررسی کنیم.

هدف کلی ما در این پژوهش، در پرتو عنوان مقاله، «شناخت نحوه بازنمایی اعتراضات خیابانی دی‌ماه ۱۳۹۶ در بخش خبری ۲۰:۳۰ صداوسیما جمهوری اسلامی» است.

این پژوهش می‌تواند آغاز راهی باشد برای شناخت و بهبود رویکرد این رسانه نسبت به اعتراضات خیابانی. اهمیت بررسی عملکرد سیما در اعتراضات دی‌ماه ۱۳۹۶ از آن جهت است که با توجه به پایداری و تشدید ناراضی‌های اجتماعی، احتمال تکرار این حوادث در وسعتی بزرگ تر و خشن‌تر وجود دارد. به نظر می‌رسد که بازنمایی اعتراضات در رسانه ملی آنچنان که باید در پژوهش‌های دانشگاهی مورد مطالعه قرار نگرفته است.

مروری بر تحقیقات پیشین

بررسی بازنمایی رسانه‌ای منازعات سیاسی و نا آرامی، امری مسبوق به سابقه است و می‌توان نمونه‌های داخلی و خارجی برای آن مشاهده کرد. برخی از این پژوهش‌ها به مقایسه تطبیقی نحوه بازنمایی اخبار جنگ در رسانه‌های گوناگون اختصاص دارند. برای مثال، مقایسه تطبیقی تلویزیون و سایت در پژوهش مهدی قدیری (۱۳۸۶) در پوشش اخبار جنگ عراق، نشان‌دهنده تمرکز بیشتر تلویزیون ایران بر مشکلات مردم عراق در مقایسه با وب - سایت ایسنا بود (قدیری، ۱۳۸۶). فرقانی و نیکخواه ابیانه (۱۳۹۲) نیز پوشش خبری منازعات بحرین و سوریه را در سایت فارسی شبکه العالم، از طریق تحلیل محتوای کمی و کیفی بررسی کرده‌اند. براساس این تحقیق، جهت‌گیری، برجسته‌سازی و چارچوب‌سازی سایت، ذهنیتی مثبت از معترضان بحرینی و نظام سوریه و در مقابل، ذهنیتی منفی از مخالفان سوری و حکومت بحرین به‌دست می‌دهند (فرقانی و نیکخواه ابیانه، ۱۳۹۲). شهزاد ثابت سعیدی در سال ۱۳۸۷، پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود را به تحلیل محتوای اخبار مربوط به دستگیری ملوانان انگلیسی از سوی ایران در چهار شبکه العالم، «سی ان ان»، «بی بی سی» و «شبکه یک» صداوسیما اختصاص داد (ثابت سعیدی، ۱۳۸۷).

گرینتز و مورفی (۲۰۱۰) با تجزیه و تحلیل متنی کلیده‌های چارچوب‌بندی و ایدئولوژی، به پوشش اخبار انتخابات ۲۰۰۵ عراق در سی.ان.ان. و الجزیره پرداخته‌اند. در کل، سه چارچوب برای پوشش انتخابات ۲۰۰۰ عراق در الجزیره تشخیص داده شد: هرج و مرج، فقدان مشروعیت و نگرانی‌های منطقه‌ای درباره قدرت رو به رشد کردها در شمال عراق (Murphy & Garyante, 2010). تحلیل گفتمان توصیفی- تطبیقی العلی (۲۰۱۱) نیز مثالی دیگر از این دست تحقیقات است که در آن، پوشش خبری اعدام صدام در چهار روزنامه عرب- زبان و نیویورک تایمز با یکدیگر مقایسه شده است. همه پنج روزنامه، دولت عراق را در نقش اعدام کننده فعال و صدام را امری داخلی به تصویر کشید که به نقش ایالات متحده در آن، حتی در پس زمینه هم اشاره نشده بود (Al Ali, 2011). تحقیق دیگری در دانشگاه ویندسور کانادا با عنوان «موش‌ها و کاردینال‌ها: مطبوعات و سیاست کانادا در برابر خاورمیانه» صورت گرفت. این تحقیق نشان می‌داد که هماهنگی زیادی بین سیاست خارجی کانادا و نحوه انعکاس اخبار مربوط به خاورمیانه وجود دارد. به عبارت دیگر تصویری که از خاورمیانه ارائه می‌شود تابعی از سیاست خارجی کانادا است تا واقعیت (Burton & Keenleyside, ۱۹۹۱).

ادبیات نظری

نظریه برجسته‌سازی

مک کامبز^۱ و شاو^۲، اولین مطالعه سیستماتیک را در مورد فرضیه برجسته‌سازی در سال ۱۹۷۲ گزارش کرده‌اند. آنها با مطالعه برجسته‌سازی در مبارزه ریاست جمهوری سال ۱۹۶۸ (ایالات متحده آمریکا)، این فرضیه را مطرح کردند که رسانه‌های جمعی برای هر مبارزه سیاسی، اولویت‌هایی را تعیین می‌کنند و بر اهمیت نگرش‌ها نسبت به موضوع‌های سیاسی اثر می‌گذارند. آنها مطالعه خود را با تمرکز بر «رأی‌دهندگان تصمیم نگرفته» انجام دادند؛ زیرا کسانی که هنوز تصمیم نگرفته‌اند، باید مستعدترین افراد برای آثار برجسته‌سازی باشند (سورین و تانکارد، ۱۳۹۶: ۳۲۷).

برجسته‌سازی رسانه‌ای، مجموعه‌ای از موضوعات است که توسط منابع رسانه‌ای، درست و مرتب می‌شود و برجسته‌سازی عمومی، موضوعاتی است که از نظر توجه عموم، مهم‌تر است (McCombs and Shaw, 1972: 180).

1 McCombs

2 Shaw

منظور از برجسته‌سازی رسانه‌ها این است که رسانه‌ها، به‌ویژه در اخبار و گزارش‌های خبری و برنامه‌های مستند، این قدرت را دارند که توجه عموم را به مجموعه‌ای از مسائل و موضوعات معین و محدود معطوف سازند و از مسائل و موضوعات دیگر چشم‌پوشی کنند. حاصل کار این می‌شود که بعضی از مسائل خاص توسط بسیاری از مردم در سپهر عمومی و خارج از قلمرو رسانه‌ها به بحث گذاشته می‌شود، درحالی که به مسائل و موضوعات دیگر توجه نمی‌شود (سولیوان و دیگران، ۱۳۸۵: ۲۶).

نظریه بازنمایی

«استوارت هال بازنمایی را به معنای استفاده از زبان (ابزار ارتباطی) برای بیان چیزی معنادار یا برای نمایش دادن جهان معنادار به افراد دیگر تعریف می‌کند. بازنمایی بخشی اساسی از فرایندی است که به تولید معنا و مبادله آن میان اعضای یک فرهنگ می‌پردازد و شامل استفاده از زبان، نشانه‌ها و ایماژهایی می‌شود که به بازنمایی می‌پردازد» (هال و جالی به نقل از صفاوردی، ۱۳۸۹). به عبارتی، چیزی که بازنمایی می‌شود، بافرهنگ سروکار دارد و فرهنگ نیز با تسهیم معنا در ارتباط است و از طریق زبان که واسطه‌هایی از درک امور است، معانی تولید و مبادله می‌شود در نتیجه، زبان گفتاری و نوشتاری برای معنا و فرهنگ نقطه مرکزی و منبعی برای ارزش‌ها و معانی فرهنگی محسوب می‌شود. «زبان سیستم بازنمایی محسوب می‌شود و در آن از نمادها و نشانه‌هایی مانند صدا، کلمات نوشتاری، ایماژهای الکترونیکی، نکات موسیقی و حتی موضوعات استفاده می‌کنیم تا ایده‌ها، مفاهیم و احساس خود را به دیگران بگوییم و زبان در این نگاه به معنای آن است که افراد با زبان مشترکی قادر به ترجمه آنچه فردی می‌گوید، باشند و همین‌طور قادر باشند تا ایماژهای بصری را بخوانند» (ربیعی و احمدزاده، ۱۳۸۷). در شرایط مطلوب، باید نوعی نظارت درونی پنهان در رسانه‌های خبری در جریان باشد تا در مواقع ضروری، محتوای ضمنی علنی گردد و مخاطبان از هدف‌گیری ناخواسته محتوای پنهان رسانه در امان بمانند. در عین حال، جامعه‌شناسی خبرپردازی نشان داده است که کنش‌های سازمانی رسانه‌های خبری - همچون کلیه دیگر ساختارهای دیوان‌سالار- معمولاً از پیچیده‌سازی اخبار پرهیز کرده و می‌کوشند «تحولات غیر منتظره را عادی سازند» (Tuchman ۱۹۷۹: ۲۳) به نقل از شکر خواه (۱۳۹۱: ۴۱).

نظریه‌های نشانه‌شناسی

پیرس نشانه‌ها را سه گونه دسته‌بندی کرده است که یکی از آنها شهرت و کارایی بیشتری دارد. دسته‌بندی نخست، گونه‌ای تقسیم‌بندی نشانه‌ها با توجه به موقعیت درونی خود آنهاست. همچون جدایی نشانه‌های درونی و کیفی. دسته‌بندی دوم نشانه‌ها با توجه به نسبتی است که آنها با مورد تأویلی می‌یابند. همچون نشانه دیداری به‌مثابه بیان گزاره‌ای. دسته‌بندی سوم نشانه‌ها از نظر پیرس، امروز مشهورترین دسته‌بندی نشانه‌هاست. در این دسته‌بندی نشانه‌ها به سه دسته شمایی، نمایه‌ای و نمادین تقسیم می‌شوند. نشانه‌های شمایی بر اساس شباهت نشانه با موضوع استواراند. همچون تصویری از کسی یا چیزی. نشانه‌های نمایه‌ای بر اساس گونه‌ای نسبت درونی و وجودی شکلی از پیوستگی معنایی میان موضوع و نشانه شناخته می‌شوند. ساعت نشانه‌ای از زبان است. نشانه‌های نمادین بر اساس قراردادهای نشانه‌شناسیک استواراند همچون نشانه‌های زبان‌شناسیک» (احمدی، ۱۳۸۱: ۱۵۴). سجودی نیز معتقد است: «سوسور الگویی دو وجهی یا دو قسمتی از نشانه ارائه می‌کند از دید او نشانه تشکیل شده است از: دال، تصویر صوتی مدلول، مفهومی که دال به آن دلالت می‌کند. از دید سوسور هم دال و هم مدلول جنبه روان‌شناسی دارند و هیچ یک جنبه مادی ندارند و به نظامی انتزاعی و اجتماعی تعلق دارند که سوسور آن را لانگ نامیده است. این هر دو از نوع صورت هستند و نه جوهر» (سجودی، ۱۳۸۳: ۸۷).

رویکرد منتخب ما در بحث نشانه‌شناسی رویکرد فیسک است؛ زیرا رویکرد او با توجه به برجسته‌سازی نقش ایدئولوژی می‌تواند در تحلیل بخش‌های خبری کارآمدی بیشتری داشته باشد. از دیدگاه جان فیسک، «همه رمزها معنا را می‌رسانند» (فیسک، ۱۳۸۱: ۹۸). او هدف از تحلیل نشانه‌شناختی را معلوم کردن آن لایه‌های معانی رمزگذاری‌شده‌ای می‌داند که در ساختار فیلم‌ها، برنامه‌های تلویزیون و به‌طور کلی، تنها تولیدات صوتی تصویری، حتی در قسمت‌های کوچک این برنامه‌ها قرار می‌گیرند (فیسک، ۱۳۸۱: ۱۲۵). برای این کار، فیسک مهم‌ترین بخش تحلیل نشانه‌شناختی را تشخیص رمزگان موجود در فیلم قلمداد کرده، به معرفی نحوه شناسایی و تحلیل آنها می‌پردازد. طبق دیدگاه فیسک، رمزها دارای سه سطح می‌باشند. واقعیت، بازنمایی، ایدئولوژی (فیسک، ۱۳۸۱: ۱۲۸) به‌عبارت دیگر، واقعه‌ای که قرار است به محتوای تصویری در تلویزیون تبدیل شود، قبلاً با رمزهای اجتماعی رمزگذاری شده است؛ یعنی سطح واقعیت و برای اینکه به‌لحاظ فنی، قابل پخش باشد، از فیلتر رمزهای فنی می‌گذرد و به وسیله رمزگان ایدئولوژیک در مقوله‌های انسجام و مقبولیت اجتماعی قرار می‌گیرد.

در این تحقیق با توجه به رویکرد والتر بنیامین^۱ در تشکیل منظومه معنایی، چهارچوب نظری پژوهش سامان یابد؛ وی منظومه معنایی را متشکل از عناصری متغیر می‌داند که کنار هم چیده می‌شوند، ولی در هم تنیده نمی‌شوند و نمی‌توان آنها را به مخرج مشترک و یا هسته و یا یک اصل مولد نخستین فرو کاست (اباذری، ۱۳۷۷: ۱۷). بر این اساس سعی می‌شود سه نظریه را مورد بررسی قرار دهیم و امکانات آنها را در کنار هم برای ساخت منظومه معنایی تحقیق به کار گیریم. در پرتو نظریه برجسته‌سازی، میزان پرداخت به موضوع و رویه پرداخت مطالب، نسبت تاثیر بر مخاطبان و اهمیت موضوع برای صاحبان رسانه مشخص می‌شود. در نظریه بازنمایی بحث تاثیر ایدئولوژی بر محتوای برونداده شده توسط رسانه‌ها پررنگ شده است. در بخش آخر نیز نظریه نشانه بحث و به دیدگاه‌های نشانه‌شناختی فیسک پرداخته می‌شود. دیدگاه فیسک به علت بررسی لایه‌ای و نیز تأکید بر تاثیر ایدئولوژی به عنوان نگاه غالب در این بخش برگزیده شده است. نظریه اصلی حاکم بر این تحقیق نظریه بازنمایی است که به این می‌پردازد که رسانه به چه میزان و چگونه به حادثه‌ای پرداخته که نظریه برجسته‌سازی مبین بخش اول و نظریه‌ی نشانه‌شناسی تبیین کننده بخش دوم این نظریه هستند.

روش تحقیق

تحلیل‌های کیفی برای برآورده شدن اعتبار و پایایی بیشتر عمدتاً چند-روشی‌اند. به کارگیری روش‌های چندگانه تلاشی مطمئن برای شکل‌گیری فهمی عمیق از پدیده‌های مورد مطالعه است و راهبردی برای افزایش دقت، وسعت دید، پیچیدگی، غنا و عمق مطالعه است. فیسک در کتاب فرهنگ تلویزیون رمزگان فیلم را به سه سطح از رمزگذاری تقسیم کرده است؛ سطح واقعیت (رمزهای اجتماعی: مانند آداب و رسوم، هویت‌ها، آئین‌ها و نظام قبیله‌ای)، سطح بازنمایی (رمزهای فنی: مثل نورپردازی، انتخاب بازیگر و انتخاب صحنه) و سطح ایدئولوژی (رمزگان ایدئولوژیک: مانند مدرنیسم، سنت، جنسیت و فردگرایی) (آقاجانی، ۱۳۸۷: ۱۶۶).

با استفاده از این رمزگان و نیز نتایج تحلیل محتوای توصیفی به کدگذاری و نیز استخراج مضامین و نشانه‌شناسی متن پرداخت خواهد شد. در روش تحلیل محتوای کیفی با رویکرد نشانه‌شناختی فیسک کلمات، تصاویر، موسیقی و دیگر عناصر فیلم به‌مثابه نشانه‌ای در نظر گرفته می‌شود که از طریق آنها معانی خلق می‌شوند. برای اینکه چیزی معنادار شود باید رمزگذاری کرد.

1 Walter Benjamin

رمزگذاری همان ایجاد دلالت معناست که اصلی‌ترین کنش در تولید پیام است. به این ترتیب شناخت نظام ارجاعات و رمزگذاری‌ها این امکان را می‌دهد که با رمزگشایی متن به کشف ارجاعات دال‌ها پردازیم تا از این طریق بتوانیم نشانه‌ها را متمایز کنیم. بر این اساس و با توجه به الگوی فیسک، سعی می‌شود صورت‌بندی جدیدی از این الگو ارائه شود که در آن بتوان الگویی برای تحلیل متون تصویری ارائه کرد. این الگو در دو سطح عمل می‌کند:

۱- بر مبنای روش تحقیق این تحقیق، در سطح اول از الگویی ترکیبی از نشانه‌شناسی استفاده می‌شود. در سطح اول نشانه‌شناسی ابتدا از مفهوم سازه استفاده می‌شود که به رمزگان فنی و تکنیکی سازنده این متون می‌پردازد. این مفهوم بخشی از الگوی سلبی^۱ و کادوری^۲ است. این مفهوم امکانات روش مناسبی برای تحلیل متون سینمایی فراهم می‌کند، اما ابزاری کافی برای ارائه تحلیلی جامع نیست برای رسیدن به الگوی جامع تری از روش نشانه‌شناسی، از الگوی روایی و نشانه‌شناسی بارت^۳ استفاده می‌شود که امکانات قابل توجهی در تحلیل متون تصویری فراهم می‌آورد.

۲- در سطح دوم نیز از الگویی ترکیبی در تحلیل گفتمان به‌کار گرفته می‌شود که تلفیقی از روش‌های فرکلاف و ون دایک را به‌کار می‌بندد که در صدد ارائه تحلیلی فرامنتی از متون مورد بررسی است.

به طور کلی، این الگوی چند وجهی سعی می‌کند ابزاری جامع برای تحلیل متون تلویزیونی فراهم آورد که در برگیرنده هر دو سطح توصیف و تبیین است. بخش‌های مختلف این الگو به تفصیل به شرح زیر است:

الگوی «نشانه‌شناختی» سلبی و کادوری

الف) مفهوم دال‌های فنی که برای تبیین سطح اول الگوی فیسک به‌کار رفته، از الگوی سلبی و کادوری اخذ شده است، دارای دو وجه مهم است: ۱. میزانشن ۲. رمزهای فنی (سلبی و کادوری، ۱۳۸۰: ۱۲۰). تحلیل میزانشن صرفاً مشتمل بر ابعاد تئاتری مانند صحنه‌پردازی، وسایل صحنه، رفتار بازیگران، لباس‌ها و چهره‌آرایی است. سلبی و کادوری رمزها و میزانشن را که از آن به‌عنوان «رمزها و شکل‌گرایانه سازه» نام می‌برند شامل چهار دسته زیر می‌دانند: صحنه‌پردازی، وسایل صحنه، رمزهای ارتباط غیرکلامی، رمزهای لباس.

1 Keith Selby
2 Ron Cowdery
3 Roland Barthes

دومین وجه سازه عبارت از رمزهای فنی شامل موارد زیر است:
اندازه نما، زاویه دوربین، رمزهای وضوح، رمزهای رنگ (سلیبی و کادوری، ۱۳۸۰:۱۳۶).

الگوی «روایت» بارتی

نشانه‌شناسی از نظر بارت، روش و دستگاهی تحلیلی است که می‌توان از آن برای مطالعه و تحلیل پدیده‌های فرهنگی بهره گرفت. در نظام نشانه‌شناسی بارت، فرهنگ به‌طور عام و اسطوره به‌طور خاص از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ به همین دلیل این نظام نشانه‌شناسی را می‌توان در مجموع نشانه‌شناسی فرهنگی نامید (فتوحی، ۱۳۹۰: ۸). رمز پیامی است که نشانه‌ای را با خود حمل می‌کند. رمزگان بارتی که در کتاب S/Z به تفصیل در مورد آنها بحث شده و بعدها در نظریه فیلم مطرح شده‌اند، عبارتند از:

رمزگان هرمنوتیکی^۱ (HER): که رمزهای معمایی هستند یعنی در بیننده پرسش و مسئله‌ای را بر می‌انگیزند.

رمزگان نمادین^۲ (SYM): چیزی بیش از آنچه معنای صریحشان نشان می‌دهند، ارائه می‌کنند.

رمزگان حوادث یا ماجراها^۳ (ACT): رمزگان کنش‌ها و رفتارها هستند.

رمزگان معنایی^۴ (SEM): این نوع رمزگان معنای ضمنی عمیق‌تری نسبت به آن چیزی ارائه می‌کنند که ظاهر آنها نشان می‌دهد.

رمزهای ارجاعی^۵ یا فرهنگی (REF): رمزهای ارجاعی که گاه فرهنگی نیز نامیده می‌شوند، آنهایی هستند که به یک مصداق عینی دلالت می‌کنند.

الگوی «تحلیل گفتمان» ترکیبی فرکلاف و ون دایک

متغیرها و مقوله‌های مورد استفاده در تحلیل انتقادی گفتمان و متون رسانه‌ای بر اساس الگوی ترکیبی «فرکلاف» و «ون دایک» به‌کار گرفته شده که عبارتند از: واژگان، استعاره، کنایه، اغراق و بزرگنمایی، حسن تعبیر، تخفیف دادن و جابه‌جا کردن، منافع، ناگفته‌ها، چشم‌انداز (منظر)، انسجام کلی (درون مایه‌ها)، قطب‌بندی، پیش‌فرض‌ها و معانی ضمنی (معمدنژاد و مهدی زاده، ۱۳۸۵: ۲۱) لازم به ذکر است تنها مهم‌ترین مؤلفه‌های مذکور در تحلیل به‌کار رفته است.

1 hermeneutic

2 symbolic

3 proairatic

4 semic

5 refference

خبر ۳۰:۲۰ در روز شنبه ۹۶/۱۰/۹ (آغاز اعتراضات)

در این روز، اولین خلاصه خبر به پخش تصاویری از راهپیمایی مردم در شهرهای مختلف در گرمیداشت واقعه نهم دی ماه ۸۸ پرداخته است. چهارمین و آخرین بخش از خلاصه خبرها به گزارشی از ناآرامی‌های دو روز گذشته (۷ و ۸ دی ماه) می‌پردازد. در گوشه صفحه عنوان گزارش «موج سواری...» درج شده و از فیلم‌هایی استفاده شده که با استفاده از گوشی‌های حاضران در ناآرامی‌ها ضبط شده است. گوینده گزارش با این جملات آغاز می‌شود؛ «گرد هم آمده بودند با دغدغه‌ای از جنس مشکلات اقتصادی و معیشتی». صدای گوینده قطع شده و صدای شعار «مرگ بر گرانی» معترضان پخش می‌شود. گوینده ادامه می‌دهد، «صدای گله از گرانی و مطالبه‌گری برای حل مشکلات اقتصادی». دوباره شعاری از اعتراضات پخش می‌شود، «مرگ بر اختلاس»، «ما به نظر می‌رسد در لابه‌لای این اعتراضات به وضع معیشت شعارهای انحرافی هم به گوش می‌رسد». تصویر کات می‌خورد و عده‌ای در مقابل سر در دانشگاه تهران با صورت‌های پوشیده نشان داده می‌شود که در حال تلاش برای تخریب و شکستن درب دانشگاه تهران هستند. گوینده هم‌زمان با پخش این تصاویر ادامه می‌دهد: «امروز بعد از ظهر هم عده‌ای تلاش کردند تا در تهران این موج سواری را ادامه دهند که البته ناکام ماندند». در ادامه با شروع مشروح خبر، به پخش خبر راهپیمایی ۹ دی در سراسر کشور پرداخته و سپس گزارشی از ۹ دی ۸۸ داده و به پخش مصاحبه‌هایی از مردم با مضمون حمایت از نظام، فارغ از همه گرایش‌های سیاسی می‌پردازد.

در بخش انتهایی خبر که معمولاً به پخش گزارش‌های طولانی‌تر و مستندگونه خبری اختصاص دارد، به پخش گزارشی از زهرا چخماقی از خبرگزاری صداوسیما به مدت ۹:۰۷ ثانیه، پیرامون ناآرامی‌ها می‌پردازد. گوینده خبر پیش از شروع این گزارش می‌گوید: «موج سواری روی دغدغه‌های معیشتی مردم، وقتی رئیس‌جمهور آمریکا دایه مهربان‌تر از مادر می‌شود»، گزارش با تصاویری از ترامپ آغاز می‌شود. گزارشگر با اشاره به اینکه وی در تعطیلات فلوریدا ست می‌گوید: «او شب پیش در فلوریدا ذوق زده شد و مثل همیشه بلافاصله به سراغ حساب توئیتری‌اش رفت، ترامپ که از تحریم‌های جدید بر ضد مردم ایران سخن می‌گفت، حالا دلسوز مردم ایران شده، اما آنچه که ترامپ را به ذوق‌زدگی کاذب کشانده...» حال همان تصاویر ابتدایی خبر-خلاصه خبر پخش شده- را نشان داده و گزارش را تکمیل می‌کند.

رمزگان فنی با استفاده از الگوی سلبی-کادوری

در هنگام نشان دادن اعتراضات، میزانشن تصویری از میدان شهدای شهر مشهد و نیز مقابل دانشگاه تهران است، اما زاویه دوربین در فیلم‌های انتخابی به‌گونه‌ای ست که از نمای بسته برای تصاویر و فیلم‌های اعتراضات استفاده شده و عمق دید کافی برای تخمین جمعیت وجود ندارد. همین نمای دوربین زمانی که در انتهای گزارش مخالفان اعتراضات که پرچم‌هایی در حمایت از نظام را در دست گرفته‌اند، به‌گونه‌ای انتخاب شده که جمعیت را به‌طور کامل پوشش دهد. رمزگان غیرکلامی این گزارش نیز استفاده از تصاویر تخریب کردن در دانشگاه تهران و نیز موسیقی متن فیلم «مرثیه‌ای برای یک رؤیا» ست. این موسیقی ساخته آهنگساز برجسته کلینت منسان^۱ بوده که به القای آشفتگی، ترس و هیجان می‌پردازد. در بررسی وضوح تصویر شخصیت‌های معترض نمایش داده شده از قاب رسانه مشخص شد، این تصاویر معمولاً از پشت سر، مات شده و همراه با ماسک یا وسیله‌ای است که صورت آنها را می‌پوشاند. این شیوه برای آن به‌کار رفته که مخاطبان با معترضان احساس نزدیکی نکرده و آنها را همان‌گونه که گوینده بارها خطاب می‌کند، «عده‌ای» افراد ناشناس معرفی کند، اما وقتی برای مخالفت با اعتراضات به سراغ مصاحبه مردمی می‌رود، تمامی افراد، مخالف تجمعات بوده و تبعات آن را گوشزد می‌کنند. برای نمایش این افراد از تصاویر با کیفیت، بدون موسیقی متن مذکور و از نمای روبه‌رو و نزدیک استفاده شده که به گفته سلبی مخاطب با آنها احساس نزدیکی می‌کند.

رمزگان بارتی دخیل در روایت اجتماعی (بازنمایی)

جدول شماره ۱. رمزگان بارتی در تحلیل خبر ۹۶/۱۰/۹

REF	ACT	SYM	SEM	HER	نوع
۱- ارجاع به دشمن ستیزی و بیگانه ستیزی	با توجه به گزارش می‌توان حدس زد که ادامه اعتراضات با توجه به استقبال دشمنان، عواقبی همچون خیابانت به کشور و همنوایی با آنها را در پی خواهد داشت و نمی‌توان از آن برداشتی مسالمت‌آمیز داشت.	۱- راهپیمایی کنندگان ۹ دی و مخالفان اعتراض در تهران / سواستفاده‌کنندگان از وضع بد مردم و منحرف‌کنندگان تجمعات (فتنه) گران جدید ۲- تحریم / دلسوزی آمریکا برای مردم	۱- گله مندی مردم از عملکرد اقتصادی دولت است. با استفاده از تکنیک همنشینی، پوچی شعارها و وعده‌های اقتصادی دولت در انتخابات چند ماه قبل، نشان داده شده است.	۱- بیان واژه‌های مبهم مثل "عده‌ای" و یا به‌کار بردن جملات مجهول برای توصیف معترضان، این خلأ را در ذهن مخاطب ایجاد می‌کند که این افراد چه کسانی هستند؟ ۲- چه رابطه‌ای بین بیگانگان (ترامپ، نتانیاهو، رجوی و ...) و سو استفاده‌کنندگان و معترضان وجود دارد؟	۹۶/۱۰/۹ در روز شنبه

ساختارهای گفتمانی وندایک و فرکلاف دخیل در بازنمایی ایدئولوژیک

عناصر واژگانی: «سوء استفاده‌کنندگان» و «منحرف‌کنندگان» در مقابل عبارات واژگانی «مردم گله‌مند از وضع موجود» به دو حوزه از قضاوت‌ها ارزشی متضاد دلالت می‌کنند که گزارشگر برای توجیه درستی و نادرستی رفتار دیگری به کار می‌گیرند. استفاده از عناصر واژگانی همچون «تفرقه‌انداز»، «ذوق‌زدگی دشمنان»، «موج سوار» برای معترضان نشان از آن دارد که این افراد ناخواسته جاده‌صاف‌کن دشمن برای دخالت در امور داخلی شدند. از طرفی برای مخالفان اعتراض از واژگانی با بار ارزشی مثبت همچون «بصیرت»، «آگاهی»، «وحدت و انسجام ملی» استفاده شده است. برای بازنمایی واکنش ترامپ و سرکرده گروهک منافقین نیز از دو عبارت «تحریم مردم» و «کشتار مردم» در برابر «دلسوزی برای مردم» استفاده شده تا تناقض رفتاری آنها را به نمایش بکشد.

قطب‌بندی: بر مبنای ایدئولوژی حاکم بر تهیه‌کنندگان گزارش قطب‌بندی بر اساس «ما / دیگری» به نمایش گذاشته شده است. در بخش ما، راوی و مردم (مصاحبه‌شوندگان به‌عنوان نمونه‌ای از همه‌اقتدار در یک طرف صحنه ایستادند و در طرف آنها دو گروه قرار دارند، سیاسیون داخلی که سعی در نادیده گرفتن مشکلات داشته و به دنبال انتقام‌گیری از یکدیگرند و گروه دیگر که شامل منحرف‌کنندگان تجمعات مردمی با انگیزه‌های اقتصادی، کسانی که شعارهای سیاسی سر می‌دهند، منافقین، مسئولان کشورهای خارجی و گروه‌های معاند، شبکه‌های بیگانه انگلیسی (BBC)، آمریکایی (VOA) و عربی (العربیه) می‌باشد. در این قطب‌بندی برای گروه دوم بر اعمال بد شان به شکل مشخص و طولانی تأکید شده است. این اعمال بد ریشه تاریخی دارد و در گذشته اتفاق افتاده است و در گزارش برای توجیه خواسته‌های تهیه‌کنندگان به راحتی از گنجینه تاریخ احضار می‌شود و به گواهی گرفته می‌شود. به‌عنوان مثال بازخوانی فتنه ۸۸ و بردن مخالفان کنونی در زیر برچسبی که مشخص نیست چقدر صحت داشته باشد، زیرا دقیقاً این مخالفان نه در شعارها و نه در اهداف و نه در شرکت‌کنندگان با معترضین ۸۸ یکسان نیستند.

تلویحات: این گزارش دارای دلالت ضمنی به مفهوم «فتنه‌گر» دارد که در گفتمان حاکم بر تلویزیون ریشه دارد. در این گفتمان تفاوتی نمی‌کند که مخالفان در حقیقت همدستان بیگانگان باشند، هر فعالیتی که منجر به خشنودی و یا بهره‌برداری دشمنان شود، موجب می‌شود که کنشگر در صف معاندان و عمال بیگانگان قرار گیرد.

تخفیف دادن و جابه‌جا کردن: محدود کردن خواست مردم به خواسته‌های اقتصادی همچون گرانی، تورم و بیکاری. این تجمعات تنها چند ماه پس از انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم و شوراهای شهر و روستا بود که با وجود هشدارهای داهیانۀ رهبری، شبه دوقطبی در جامعه شکل گرفت که ناشی از عملکرد غیرحرفه‌ای گروه‌های سیاسی در کشور است (پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۳۹۶).

ناگفته‌ها: در این گزارش هیچ یک از اشخاص تجمع‌کننده، حتی تجمعاتی که مطالبات اقتصادی داشتند، نمایش داده نمی‌شود و با هیچ‌یک مصاحبه‌ای صورت نمی‌گیرد. در این گزارش هیچ داده‌ای مبنی بر کشته‌ها، زخمی‌ها و خسارات احتمالی به مخاطبان داده نمی‌شود. از طرفی به مخاطبان هشدارهایی پیرامون محدودیت‌های ترافیکی و یا دیگر محدودیت‌های امنیتی در صورت ادامه تجمعات داده نمی‌شود.

خبر ۲۰:۳۰ در روز دوشنبه ۱۱/۱۰/۹۶ (اوج‌گیری اعتراضات)

در اولین خلاصه خبر این بخش خبری، سخنرانی دکتر روحانی -رئیس جمهور وقت- در جمع رؤسایان کمیسیون‌های تخصصی مجلس پخش شده است. روحانی می‌گوید: «اینکه عده‌ای بیانیه کاری انجام بدن، شعار خلاف قانون، خلاف خواست مردم، توهین به مقدسات، به ارزش‌های انقلاب، اینها به اقلیتی هستند تو بعضی شهرها، ملت به خوبی اینها رو جمع می‌کنه. به عده‌ای هم هستند البته در جمع معترضین خواست به حقی دارند، حالا مشکل دارند به هر حال». در بخش پایانی اولین مشروح خبر، که به نشست روحانی با اعضای کمیسیون‌های تخصصی مجلس اشاره دارد، بخش‌هایی از سخنرانی روحانی پخش شده که اعتراض‌کنندگان را قانون‌شکن و آشوب‌گر خواند و گفت: «وحدت ما تیری بود در چشم دشمن، پیشرفت‌ها و موفقیت‌های ما در دنیای سیاست و منطقه برای اونها غیر قابل تحمل بود، خب شما می‌خواهید اونها انتقام بگیرن و مردم رو تحریک نکنند». در خبر دوم نیز به سخنان رئیس مجلس پیرامون ناآرامی‌ها پرداخته و گوینده با عبارت «دم خروس رئیس‌جمهور آمریکا بیرون زد، مردم با هم باشند ساختارشکنان راه به جایی نمی‌برند» خبر را آغاز می‌کند.

سپس رئیس دستگاه قضا نیز با تأکید بر اینکه «باید مطالبات به حق مردم پیگیری بشود» می‌گوید: «به مردم توصیه می‌کنیم مسیرشان را از اغتشاشگران، آشوب‌گران و موج‌سوارانی که به تخریب و آتش زدن اموال عمومی می‌پردازند، جدا کنند. پاسخ به هنجارشکنان، مردم به میدون اومدن»، در حالی

که تصاویری از راهپیمایی در شهرهای رشت، تاکستان و خرمدره پخش می‌شود، مجری خبر به تشریح راهپیمایی مردم در مخالفت با اعتراضات می‌پردازد: «با ادامه گستاخی اغتشاشگران و تخریب‌گران اموال عمومی و حمله به مردم که منجر به جان باختن عده‌ای از هموطنانمان شد، مردم خودشان به خیابان‌ها آمدند تا اقدامات هنجارشکنان اعلام‌انزجار کنند.»

در مصاحبه‌ها معترضین، «ساده لوح»، «سوءاستفاده‌گر»، «بازی‌خورده دست بیگانگان»، «افرادی بی‌هدف که تحت جوّ موج اعتراضات قرار گرفته‌اند»، لقب می‌گیرند. گوینده خبر با اعلام اینکه «حمله به مردم» در دستور کار اغتشاش‌گران قرار گرفته، می‌گوید: «با اینکه با فاصله گرفتن مردم از آشوبگران تعداد اونها کمتر و کمتر میشه، اما به نظر می‌رسه بعد از آسیب رساندن به اموال عمومی حمله به مردم و مقدسات اونها رو در پیش گرفتن.»

سپس تصویری از نمای نزدیک از زنی بغض‌کرده و رنگ‌پریده نشان داده می‌شود که در جریان حوادث درود فرزند و شوهرش کشته شدند. رها شدن ماشین آتش‌نشانی در درود که منجر به کشته‌شدن این دوتن شد توسط گزارشگر و دو تن از نیروهای آتش‌نشانی در حالی روایت می‌شود که تصاویری از دوربین‌های مداربسته مشرف به صحنهٔ حادثه پخش می‌شود. در این تصاویر معترضین با سلاح سرد و صورت‌های پوشیده به آتش‌نشانی حمله می‌کنند.

رمزگان فنی با استفاده از الگوی سلبی-کادوری

مخالفان اعتراضات نیز در شهرهای کوچک و بزرگ به نمایش در آمدند. اما میزانشن مربوط به مصاحبه با خانواده مقتول در منزل وی و با نشان دادن عکس‌هایی از کودکان حادثه دیده و تأکید بر زنان عزادار شکل می‌گیرد. تمامی مصاحبه‌های انجام شده با مردم در شهرستان‌هایی که معترضین در آنها به تظاهرات پرداختند، با پس زمینه بانک‌ها و مغازه‌ها و یا ماشین‌های صدمه دیده و آتش گرفته و یا مجروحین ناشی از این حوادث است. عناصر موجود در صحنه معمولاً در تصاویر مربوط به مخالفان، سلاح سرد و گرم، آتش سوزی، ماشین‌های چپ شده، ایستگاه‌های اتوبوس، بانک‌ها، سطل‌های زباله و مغازه‌ها و دیگر اموال عمومی که در حال تخریب و یا تخریب شده، می‌باشد. عناصر موجود در تصاویر کسانی که در شهرها به مخالفت با معترضین به خیابان آمده‌اند، همراه با پرچم‌های ارزشی، بنرها و پلاکاردهایی حاوی شعارهایی در حمایت از مقام معظم رهبری، نظام و یا در مذمت معترضین، تصویر کفن‌پوشان نیز در شهرهای مختلف به کرات نمایش داده می‌شود.

ژست و حالات چهره و بدن در مصاحبه‌های مردمی نمود بسیاری دارد، حالت چهره آنها عمدتاً به حال بهت و یا عصبانیت از معترضان اشاره دارد. مصاحبه با خانواده کشته‌شدگان حادثه رها شدن ماشین آتش‌نشانی در درود نیز، حاوی صدا و چهره غم زده، بغض و خشم نزدیکان آنهاست. تصاویر چهره مخالفان عمدتاً مشخص نبوده زیرا چهره ایشان یا به وسیله پارچه ... پوشیده شده بوده و یا در حال دویدن و از پشت ویا در شب بوده است. رمزگان لباس، در صحنه های مربوط به مخالفان اعتراض بسیار مهم است. زیرا دوربین سعی می‌کند مخالفان را در لباس همه افشار جامعه نشان دهد؛ به همین منظور به سراغ افرادی در مصاحبه‌ها می‌رود که در عرف جامعه حزب الهی تلقی نمی‌شوند. این افراد معمولاً شامل زنانی ست که از پوشش چادر استفاده نکرده و مردانی هستند که ریش خود را تراشیده‌اند. نمای دوربین برای نمایش مخالفان باز و با فاصله و زاویه ایست که تصور شود جمعیت تظاهرکنندگان علیه معترضین همان‌طور که مجری خبر می‌گوید، هزاران نفر است. فاصله با سوژه و کیفیت تصاویر و نمایش چهره‌ها به‌گونه‌ای است که مخاطب با آنها احساس نزدیکی کند. اوج این اتفاق در مصاحبه با قربانیان و مجروحین رخ می‌دهد. نمای بسیار درشت که صرفاً بخش خاصی از چهره کامل مادر و خانواده قربانی -مانند اشک سرازیر شده یا لبخند- را نشان می‌دهد، تأکید مشابه صحنه‌های درام‌ها و ملودرام برای بیان حالات درونی شخصیت‌ها به‌کار می‌رود. نما و زاویه دور بین هم سطح و نزدیک سوژه است که باعث می‌شود اوج همذات پنداری مخاطبان با سوژه رخ دهد.

رمزگان بارتی دخیل در روایت اجتماعی (بازنمایی)

جدول شماره ۲. رمزگان بارتی در تحلیل خبر ۹۶/۱۰/۱۱

REF	ACT	SYM	SEM	HER	تاریخ
۱- ارجاع به اقلیت بودن معترضین ۲- ارجاع خود جوش بودن راهپیمایی مردم در شهرها در مخالفت با معترضین	با توجه به صورت‌بندی گزارش در روزهای آینده شاهد پایان درگیری‌ها و دستگیری گسترده معترضان هستیم..	۱- راهپیمایی مسالمت‌آمیز و مردمی / کنش خونین و خرابکارانه معترضین ۲- سازماندهی توسط دشمن / خودجوش بودن	۱- رفتار معترضین مشابه ترورهای کور و اعمال خرابکارانه گروهک‌های ضد انقلاب در سالهای ابتدایی دهه ۶۰ به تصویر کشیده شده است. ۲- القای اجماع ملی برای پایان دادن به اعتراضات	۱- ابهام مهمی که در ذهن مخاطب شکل می‌گیرد، چرا باید در شهرهای مختلف بی‌هدف به شهروندان تیراندازی شود؟ ۲- در مصاحبه‌های مردمی ادعا می‌شود معترضین از اهالی این شهرها نبوده‌اند!	۹۶/۱۰/۱۱ در روز شنبه

ساختارهای گفتمانی وندایک و فرکلاف دخیل در بازنمایی ایدئولوژیک

عناصر واژگانی: «خلاف قانون» و «خلاف خواست مردم»، «حمله‌کنندگان به مردم»، «اوباش و اراذل»، «افراد بی‌فکر و بی‌هدف» از جمله عباراتی ست که برای معترضان به کار رفته، این عناصر به صورت اغراق آمیزی طبق رویکرد مربع ون دایک به اغراق پیرامون اعتراضات پرداخته و پیرامون رفتار خودی‌ها از واژه «بصیرت»، «خویشتر داری» و «قربانی شدن» استفاده شده که ارزش‌های مثبت را به شدت پرننگ کرده است.

قطب بندی: قطب‌بندی ما و دیگری همچون گزارش نهم دی ماه، بر مبنای دیگری وابسته به دشمن و خودی ادامه دارد. ارزش‌های مثبتی همچون بصیرت و مظلومیت و قربانی شدن برای قطب خودی پرننگ شده و برای قطب دیگری نیز ارزش‌های منفی همچون قتل، جنایت و تخریب تثبیت شده است.

تلویحات: مفهوم ضمنی این گزارش آن است که هر اعتراضی حتی در سطوحی که توسط این رسانه اعتراضات به حق نامیده می‌شود، منتج به انحراف و سو استفاده دشمن می‌شود. دشمن توانا و همیشه در کمین و عناصر موج سوار آن همواره یک قدم جلوتر از معترضین هستند و هر تجمع و اعتراضی می‌تواند به آشوب و بی‌نظمی منتج شده و در نهایت خود معترضین متضرر خواهند شد. مفهوم ضمنی دیگر این گزارش، آن بود که در ده‌ها شهر تجمع شده بود، اما تنها به سه شهری که حادثه در آن رخ داده بود پرداخته شد. این شهرها نمی‌تواند از ده‌ها شهری که در آن تجمع اعتراضی صورت گرفته نمایندگی کند. زیرا این اعتراضات نه از نظر مدیریت و رهبری و نه از نظر نوع اعتراضات و خواسته‌ها یکسان نبوده و تجمعات در هر منطقه ویژگی‌های مختص به خود را داشته است.

استفاده از تاریخ: اشاره رئیس مجلس به حمایت‌های آمریکا از شاه در منطقه و حفاظت شاه از منافع این کشور. بنابراین رجوع تاریخی علت به راه‌انداختن این اعتراضات توسط آمریکایی‌ها بازگرداندن رژیم و وابسته به خود در ایران است. رجوع به ماجرای برجام و خنده‌های «ظریف» و «جان کری» و وزیر امور خارجه ایران و آمریکا در حین مذاکرات منجر به تصویب برجام، در زمانی که توییت کری در گزارش نشان داده می‌شود، گزارشگر در این باز خوانی طعنه ای به سیاست خارجی دولت زده و آن را در نهایت بی‌پهلو خوانده است.

استعاره و کنایه: «دم خروس رئیس‌جمهور آمریکا بیرون زدا»، «وقتی - مقامات سیاسی غربی - فکر می‌کنند بوی کباب به مشامشان رسیده»، «مردم به میدون اومدن»، «دود این کارها به چشم خود مردم می‌رود»، «پرواز لاشخورها در تهران».

ناگفته‌ها: کماکان مخاطبان هیچ نام و نشان و اثری از اعتراضاتی که پیرامون مطالبات به حق تشکیل شده ندیده‌اند. تنها شهرهایی که اعتراضات به درگیری کشیده شده نمایش داده شده است. حتی در این درگیری‌ها هیچ نیروی انتظامی و امنیتی‌ای در تصاویر موجود نیست و هیچ اشاره‌ای به درگیری بین معترضین و نیروهای ضد شورش نمی‌شود.

خبر ۲۰:۳۰ در روز چهارشنبه ۹۶/۱۰/۱۳ (روز پایانی اعتراضات به گفته خبر ۲۰:۳۰)

این بخش خبری همچون دیگر بخش‌ها، با گزیده‌ای مختصر از اخبار روز شروع می‌شود. اولین گزیده خبر مربوط به گزارش‌ها از شهرهایی است که به مخالفت با معترضین پرداختند. تصاویر هوایی مشابه تصاویری که از این رسانه در روز ۲۲ بهمن پخش می‌شود، عمده بخش‌های این گزارش را تشکیل می‌دهند. عبارت «پاسخ مردم» نیز در گوشه کادر خود نمایش می‌کند. در دومین گزیده خبر، بخش‌هایی از نشست خبری جبار زاده، معاون سیاسی وزیر کشور پخش می‌شود. وی می‌گوید: از دیشب این آشوب‌ها به‌دست نیروهای انتظامی و خود مردم جمع شده است. آنچه جالب توجه است، آن است که خبر دیدارهای رهبری که معمولاً صدر گزیده خبر هاست پس از این موارد پخش می‌شود.

«بصیرت ۹۶ پایان بخش فتنه ۹۶» این عبارتی است که مجری با آن مشروح اخبار را آغاز کرده و ادامه می‌دهد، صدها هزار نفر از مردم در شهرهای مختلف با حضور گسترده در خیابان ضمن دفاع از ارزش‌های نظام و انقلاب اسلامی، به اغتشاش گرانی که آرامش عمومی را هدف قرار داده بودند، پاسخ محکمی دادند. زنان بدحجاب، مردان غیر مذهبی، اقلیت‌های قومی و نیز جوانان سهم ویژه‌ای در این مصاحبه‌ها دارند. مصاحبه‌های مردمی به طرز خیره‌کننده‌ای حاوی نکات و حتی تکرار عینی عباراتی است که در اولین گزارش و دومین گزارش بررسی شده، توسط این بخش خبری پیرامون اعتراضات ذکر شده است. «همه از مسائل اقتصادی گلّه‌مندیم، اما این روشش نیست»، «اونا می‌خوان از این موقعیت سوء استفاده کنند، اما ملت ما اجازه این و نمیدن»، «این فتنه‌گران از ما مردم خمینی شهر نیستن»، «ترامپ انقدر ذوق زده نباش...» این جملات بخش‌هایی از مصاحبه‌های مردمی است.

گفتگوی تلفنی روحانی با اردوغان با عنوان «تقلای محور غربی-صهیونیستی برای ایجاد ناآرامی و آشوب» خبر بعدی ۲۰:۳۰ بود. سپس گزارشی با موسیقی متنی حماسی پخش می‌شود و گزارشگر از پشت پرده ابزاری به نام شبکه اجتماعی نام می‌برد. «خودگویی و خود خندی» ماجرای دست و پا زدن این روزهای مقامات آمریکایی برای حمایت از آشوب در ایران است. تصاویری از نشست خبری «نیکو هیلی» پخش می‌شود که وی مشغول بیان محتوای شعارهای معترضین است. حال تصویری مغموم و ناکام از هیلی پخش می‌شود و مجری به شکست آمریکا در طرح اعتراضات ایران در شورای امنیت با مخالفت چین و روسیه، می‌پردازد. مجری به توییت نماینده روسیه اشاره کرده و با پخش تصاویری از درگیری پلیس و مردم آمریکا به یادآوری سرکوب «جنبش اشغال وال استریت»^۱ در سال ۲۰۱۱ می‌پردازد. سپس این بخش خبری با ذکر این مطلب که ترامپ قصد دارد به بهانه اعتراضات برجام را لغو کند، گفت: «ایالات متحده می‌خواهد از آبی که خودش گل‌آلود کرده ماهی بگیرد». مجری می‌گوید آمریکا در حال دست و پا زدن برای تنفس مصنوعی دادن به اغتشاش گران است.

رمزگان فنی با استفاده از الگوی سلبی-کادوری

عمده صحنه‌ها در گزارشات راهپیمایی‌ها در خیابان‌ها و میدانی اصلی شهرستان‌های اهواز، ایذه، ایلام و... بوده است. وسایل و عناصر موجود در صحنه که این بخش خبری سعی در نمایش آن داشته حضور طیف گسترده‌ای از مردم اعم از گروه‌های مختلف سنی، جنسیتی، اقوام و غیره است، اما آنچه جالب توجه است استفاده از برخی نمادهای مشابه در راهپیمایی هاست. استفاده از رمزهای غیرکلامی همچون استفاده از زبان‌ها و گویش‌های محلی و پخش موسیقی حماسی بر روی گزارش‌های راهپیمایی‌ها و نیز گزارش‌هایی که در ژانر کارآگاهی به رمزگشایی و کشف ارتباط معترضین داخل و کشورهای خارجی می‌پردازد. ژست و حالت چهره مسئولین در تصاویر با صلابت و خندان نشان داده شده در حالی که چهره مسئولان آمریکایی مغموم و ناکام است. در رمزگان لباس مصاحبه‌شوندگان لباس‌های خاص اقوام همچون دستار و چفیه عربی، کلاه نمدی و چوقا-بالاپوش مردان عشایر بختیاری- و نیز لباس محلی لری بر تن دارند، این رمزگان دال بر حمایت همه اقوام از موضوع است. در برخی شهرها نیز جمعیتی کفن‌پوش شده‌اند که نشان از آمادگی آنها برای مرگ در راه عقیده‌شان است.

1 Occupy Wall Street (OWS)

رمزگان بارتی دخیل در روایت اجتماعی (بازنمایی)

جدول شماره ۳. رمزگان بارتی در تحلیل خبر ۹۶/۱۰/۱۳

REF	ACT	SYM	SEM	HER	
۱- ارجاع به اقلیت بودن معترضین	با توجه به اعلام پایان حوادث باید منتظر دستگیری و پخش اعترافات متهمان این حوادث در روزهای بعد در این بخش خبری بود.	۱- راهپیمایی مسالمت‌آمیز و مردمی / کنش خونین و خرابکارانه معترضین	۱- سعی در القای اینکه این اعتراضات عامل لغو و تضعیف برجام و بازگشت دوباره تحریم‌هاست	۱- ابهام مهمی که در ذهن مخاطب شکل می‌گیرد آن است که چگونه و با این سرعت اعتراضات در سطح کشور به پایان رسید؟	بزرگوار در روز دوشنبه ۹۶/۱۰/۱۳
۲- ارجاع به دروغ‌گویی و اغراق رسانه‌های بیگانه	متهمان این حوادث در روزهای بعد در این بخش خبری بود.	۲- پرخاشگری و تخریب / آرامش مردم / معترضین	۳- القای آنکه حادثه بزرگی اتفاق نیفتاده و عمده بزرگنمایی به‌دست بیگانگان در بستر شبکه‌های اجتماعی بوده است.	۲- چه رابطه‌ای بین اعتراضات و بازگشت دوباره تحریم‌هاست؟	
۳- ارجاع به ولایت امنیت و نظم بر هر چیز دیگری					

ساختارهای گفتمانی و نندایک و فرکلاف دخیل در بازنمایی ایدئولوژیک

عناصر واژگانی: «بصیرت ۹۶ پایان بخش فتنه ۹۶» این عبارت نشان می‌دهد همانگونه که در تحلیل اخبار ۹ دی آمد، این بخش خبری به دنبال اتصال کلیشه ساخته شده از اعتراضات با برچسب «فتنه» به کلیشه اعتراضات پس از انتخابات سال ۸۸ است. «جعبه سیاه اغتشاشات» با سخنرانی هیلری باز می‌شود و با این عبارت اصالت اعتراضات در دی ماه را زیر سؤال می‌برد. سپس شعارهای معترضین را «ضد ایرانی» می‌خواند به کار بری این عبارت نشان می‌دهد که این بخش خبری سعی در آن دارد که معترضان را نه تنها ضد نظام سیاسی مستقر، بلکه ضد میهن و وطن نشان دهد. عبارت «تنفس مصنوعی دادن آمریکایی‌ها به آشوبگران» هم نشان از آن دارد که اعتراضات تمام شده و اگر در روزهای آینده اعتراضی دوباره ایجاد شود یک متهم دارد آن هم آمریکا است.

قطب بندی: استفاده از عبارت «محور غربی-صهیونیستی» در گفتگوی روحانی و اردوغان و نیز اشاره به حمایت چین و روسیه در شورای امنیت از حکومت ایران نشان از ترسیم قطب خودی در خارج از مرزها دارد. از طرفی عربستان و دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس، انگلیس، اسرائیل و آمریکا نیز همچنان در قطب غیرخودی در خارج از مرزها هستند. در داخل نیز قطب

غیرخودی از میدان فعلاً خارج شده و همه عرصه در اختیار مای تعریف شده توسط این بخش خبری ست.

تلویحات: در شرایطی که ترامپ دلایل محکمی برای لغو برجام مدتها قبل از اعتراضات دی ماه داشته اما این اعتراضات در خبر به عنوان عامل تضعیف برجام نامیده می شود. این بخش خبری سعی دارد این اعتراضات را عامل بازگشت تحریمها و فشارها بر مردم نشان دهد. در روزهای قبل خسارت این اعتراضات در حد تخریب بانکها و یا خسارات جانی بود، اما در این روز بازگشت احتمالی تحریمها در آینده نیز به گردن معترضین افتاد.

طبق شعارهای دولت تحریمها عامل عمده گرانی و بحران اقتصادی است. بنابر این هر اعتراضی حتی اعتراضاتی موجب بدتر شدن اوضاع اقتصادی خواهد شد.

استفاده از تاریخ: استفاده از تصاویر اعتراضات سال ۲۰۱۱ در آمریکا و درگیری پلیس این کشور معترضین و نیز اشاره به کودتای سال ۲۰۱۶ در ترکیه دلالت بر آن دارد که این اعتراضات هم از نظر حامیان بین المللی و هم از جهت ناکامی آن مشابه کودتا در ترکیه است. از طرفی به مخاطب این گونه القا می کند که برخورد با معترضین در همه جهان وجود دارد و امری طبیعی ست. بازخوانی حوادث سال ۲۰۱۱ به این علت است که نفاق این کشور در حمایت از حق مردم برای اعتراض را به تصویر بکشد.

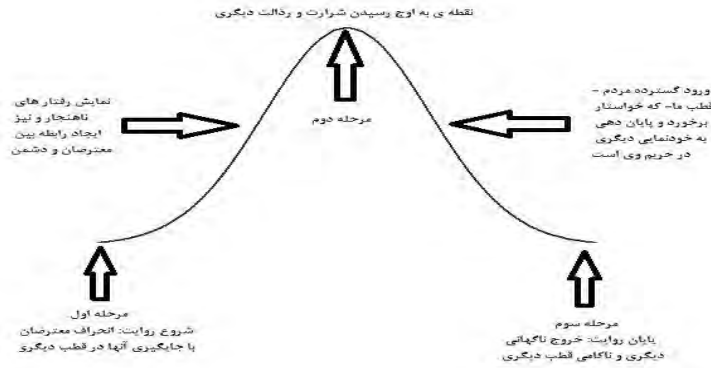
بحث و نتیجه

در تحلیل کیفی به رویه‌ای اولیه دست یافتیم که برای اعتراضات دی ماه توسط این بخش خبری ترسیم شده است. بدون رعایت کلیدی‌ترین عنصر خبر، یعنی «به هنگام بودگی»^۱ و «سرعت»، اولین خبر زمانی منتشر می شود که بشود ادله و شواهدی چه در داخل و چه در خارج برای نشان دادن انحراف معترضان مهیا نمود. طبق ادعای خود این بخش خبری این تجمعها در ابتدا بدون خشونت و با اهدافی بوده که از نظر این رسانه مشروع و قانونی ست؛ اما هیچ خبری از این اعتراضات فراگیر پخش نمی شود. پس از یافتن سرخ‌هایی که بشود این تجمعات را در قالب گفتمان ما / دیگری گنجانند، این حوادث در این بخش خبری نمایش داده می شوند. این سرخ توییت ترامپ در حمایت از اعتراضات و تصویب است از معترضان-دیگری- در حال تخریب و مخالفان آنها -ما- در حال سر دادن شعارهایی در حمایت از نظام. اصل کلی در این بازنمایی

1 Timeliness

نشان دادن تقابل دوگانه‌های خشونت آنها / آرامش ما، بصیرت / بی‌بصیرتی، و رفتار قانونی / خلاف قانونی است. از طرفی بزرگنمایی در صفات به‌کار رفته برای هر قطب نیز چاشنی این بازنمایی است؛ اقلیت آنها / اکثریت ما که در نهایت به ناکامی و از میدان به‌در شدن دیگری می‌انجامد. به همین دلیل است که میزان بازنمایی قطب دیگری ناچیز بوده و عمدتاً به شیوه گزارش و نرم‌خبر می‌باشد. از مصاحبه و یا رفتن دوربین به میان معترضان خبری نیست و عمدتاً تصاویر مات و غیر شفاف و گنگ که کمترین همذات‌پنداری را در مخاطب در پی دارد. در بازنمایی این حوادث صحبت‌های مجری یا گزارشگر با پخش موسیقی متنی که با متن قرائت شده همخوانی دارد، عمده گزارش را تشکیل می‌دهد. با این ابزار استراتژی بازنمایی یعنی ساخت واقعیت اجتماعی به وسیله رسانه ممکن می‌شود. موضع‌گیری‌های منفی نسبت به اعتراضات در مردم مصاحبه‌شونده و مسئولان به‌گونه‌ای در گزارش‌ها به‌کار رفته است که اجماعی فراگیر را در کشور علیه معترضان به تصویر می‌کشد.

سپس در این الگوی بازنمایی قطب دیگری به نقطه‌ای می‌رسد که نهایت شرارت و بی‌شرمی است. از نقطه شروع روایت تا این نقطه، رسانه با بهره‌گیری از تمامی ابزار به برجسته‌سازی ویژگی‌هایی می‌پردازد که معترضین را به دیگری مطلق مبدل کند. تعبیری همچون: حمله به مردم، کشتار شهروندان، تخریب اموال عمومی، برهم زدن نظم و امنیت و... و نیز به‌کار بردن تعبیری همچون: موج‌سواری بر خواسته‌های مردم، آشوبگر، فتنه‌گر، اراذل و اوباش، سازماندهی شده توسط دشمن، غیرایرانی و ضدایرانی بخشی از این تلاش است. حال که معترضین به‌طور کامل به اوج شرارت رسیده‌اند، با ورود مردم در وسعتی فراگیر به ناگهان عرصه را خالی کرده و سپس با دستگیری و اعتراف سرحلقه‌های اعتراضات به مسئله پایان داده می‌شود. رویه ذکر شده به‌صورت طرحواره^۱ -تصویر شماره ۱- زیر است.

تصویر شماره ۱. طرحواره الگوی به کار رفته در بازنمایی معترضان

اما بازنمایی مطالباتی که منجر به اعتراضات شده نیز جالب توجه است. این بخش خبری همان‌طور که بیان شد بدون هیچ مصاحبه میدانی و یا دعوت از مخالفان برای شرکت در گفتگوهای خبری، موضوعاتی را به‌عنوان مطالبه مردم بیان می‌کند. سپس بلافاصله به کشیدن مرزی در بین مطالبه‌های مشروع و نا مشروع از منظر خود می‌پردازد. مطالبه‌های مشروع شامل مسائلی همچون بیکاری، گرانی و تورم و مطالبه‌های نامشروع نیز مطالبات سیاسی نامیده می‌شوند. در نهایت با بازخوانی تاریخی اعتراضات گذشته مشابهت و پیوندی بین این مطالبات و مطالبات پیشین که در قالب شعار نمود پیدا کرده است، ایجاد شده و بدین ترتیب عدم اصالت آنها نشان داده می‌شود. همان‌طور که در فصل دوم به منشأ اعتراضات دی ماه اشاره شد، این اعتراضات تنها محدود به مطالبات اقتصادی نبوده و حتی در زمینه اقتصادی هم تنها محدود به مواردی که این بخش خبری از آن یاد می‌کند، نیست. بنابراین در بخش اول شاهد مرزبندی بین مطالبات و نیز تقلیل آنها هستیم.

سپس روند طبیعی‌سازی مطالبات آغاز می‌شود. در این مرحله مطالبات مشروع از سطح اعتراض به سطح گله‌مندی تقلیل پیدا می‌کند. کلیدواژه گله‌مندی بارها و بارها توسط مجری و مصاحبه‌شوندگان به کار می‌رود. در بخشی‌هایی از خبر ۲۰:۳۰ در همین ایام گزارش‌هایی از مشکلات اقتصادی کشورهای غربی و پیشرفته و نیز تجمعات اعتراضی آنها نشان داده می‌شود. در مصاحبه‌هایی با مسئولان نیز مطالبات اقتصادی، امری طبیعی و فراگیر در سطح جهان و نیز در طول تاریخ نامیده می‌شود و از این طریق به طبیعی‌سازی آنها دامن زده می‌شود.

منابع

- آفاجانی، زهرا (۱۳۸۷) «تحلیل نشانه‌شناختی فیلم بدون دخترم هرگز»، فصلنامه علمی پژوهشی نقد ادبی، شماره اول، سال اول، صص: ۱۶۳-۱۸۹.
- اباذری، یوسف (۱۳۷۷) خرد جامعه‌شناسی، چاپ اول، تهران: طرح نو.
- اتکینسون، دیوید، رابوی، مارک (۱۳۸۴). رادیو تلویزیون خدمت عمومی چالش قرن بیست و یکم، ترجمه: مرتضی ثاقب فر، تهران: انتشارات سروش.
- احمدی، بابک (۱۳۸۱) *از نشانه‌های تصویری تا متن*، چاپ سوم، تهران: نشر مرکز.
- افتخاری، اصغر (۱۳۸۷) «مدیریت رسانه‌های بحران»، پژوهش‌های ارتباطی، دوره ۱۵، شماره ۵۵، پیاپی ۳، صص ۳۱-۵۵.
- پوپر، کارل (۱۳۷۴) *تلویزیون خطری برای دموکراسی*، ترجمه حمید شهیدی مؤدب، تهران: اطلاعات.
- ثابت سعیدی، شهرزاد (۱۳۸۷) *بازتاب بین‌المللی اخبار دستگیری ملوانان انگلیسی*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم اجتماعی و ارتباطات.
- ریبیعی، علی و فرناز احمدزاده نامور (۱۳۸۷) «نظریه بازنمایی رسانه‌ای و تحلیل افکار عمومی متقابل آمریکایی‌ها و ایرانی‌ها»، دوفصلنامه دانش سیاسی، سال چهارم، شماره ۲، صص ۳۷-۶۲.
- سجودی، فرزاد (۱۳۸۳) *نشانه‌شناسی کاربردی*، تهران: نشر قاصد.
- سلیبی، کیت و کادوری، ران (۱۳۸۰) *راهنمای بررسی تلویزیون*، ترجمه علی عامری مهابادی، تهران: انتشارات سروش.
- سورین، ورنر، تانکارد، جیمز (۱۳۹۶) *نظریه‌های ارتباط جمعی*؛ چاپ ششم، ترجمه علیرضا دهقان، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- سولیوان، تام او، جان هارتلی، دانی ساندرز، جان فیسک (۱۳۸۵) *مفاهیم کلیدی ارتباطات*، ترجمه میرحسن رئیس‌زاده، تهران: نشر فصل نو.
- سیدمن، استیون (۱۳۸۶) *کشاکشی در آرا جامعه‌شناسی*، ترجمه هادی جلیلی، تهران: نشر نی.
- شکرخواه، یونس (۱۳۹۱) *خبر*، چاپ دوازدهم، ویراست دوم، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها.
- صفاوردی، سوسن (۱۳۸۹) «بازنمایی حجاب زن مسلمان در رسانه‌های غربی»، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات کاربردی زنان، شماره ۴۸، صص ۲۹۵-۳۴۰.
- عیوض لو، زهرا (۱۳۸۳) *بررسی نحوه انعکاس اخبار مربوط به جنگ نیروهای ائتلاف علیه عراق در روزنامه‌های تهران*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم اجتماعی و ارتباطات.

فتوحی، محمود (۱۳۹۰) «شناسه‌شناسی رولان بارت و تأثیر آن بر مطالعات فرهنگی»، نامه نقد (مجموعه مقالات نخستین همایش ملی نظریه و نقد ادبی در ایران)، چاپ اول، تهران: نشر خانه کتاب.
فرقانی، محمدمهدی و نیکخواه ابیانه، علیرضا (۱۳۹۲) «پوشش خبری رویدادهای دو کشور بحرین و سوریه در سایت فارسی شبکه العالم»، فصلنامه مطالعات فرهنگ - ارتباطات، دوره ۱۴، شماره ۲۲ صص ۱۱۹-۱۵۵.

فیسک، جان (۱۳۸۱) «فرهنگ و ایدئولوژی»، ترجمه مؤگان برومند، مجله ارغنون، شماره ۲۰، صص ۱۲۶-۱۱۷.

قدیری، مهدی (۱۳۸۶) نحوه انعکاس اخبار جنگ عراق از تلویزیون ایران؛ مقایسه تطبیقی با اخبار خبرگزاری ایسنا، پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم اجتماعی و ارتباطات.

لازار، ژودیت (۱۳۹۱) *افکار عمومی*، ترجمه مرتضی کتبی، تهران: نشر نی.

معمدنژاد، کاظم و مهدی‌زاده طالشی، سیدمهدی (۱۳۸۵) «بازنمایی ایران در مطبوعات غرب: تحلیل انتقادی گفتمان «نیویورک تایمز»، «گاردین»، «لوموند» و «دی ولت»، فصلنامه علوم اجتماعی، شماره ۳۶، دوره ۱۳، صص ۳۵-۱.

ناصری‌زاده، فاطمه (۱۳۸۹) *برجسته‌سازی اخبار تلویزیون ایران و مقایسه آن با روزنامه‌های تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی*، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم اجتماعی و ارتباطات.

Abazari Yousef. (1998). *Sociological reason*. Tehran: Tarheno.

Aghajani Zahra. (2008). A Semiotic Reading of the Film Not Without My Daughter. *Litarary Criticism* \1, (1): 163-189.

Ahmadi Babak. (2002). *From visual cues to text*. Tehran: Nashre-Markaz.

Al Ali, Ghayda. (2011) "Hero or terrorist? A comparative analysis of Arabic and Western media depictions of the execution of Saddam ." *Discourse & Communication* , Vol. ۵ , No.4 .Pp .301.۳۳۵-

Alireza Nikkhah Abyaneh Mohammad Mahdi Forghani . . . . (2013). The study of the News Coverage of Bahrain and Syria's events in Persian Website of Al-Alam. *Journal of Culture-Communication Studies* \۴ (22): 119-155.

Atkinson Dave و Raboy Marc. (2005). *Public service broadcasting: the challenges of the twenty - first century*. Tehran: Soroush.

Burton, B. E & Keenleyside, T. A., (1991) "Of Mice and Monsignors: The Press and Canadian Policy Towards the Middle East," *University of Windsor, Canadian Journal of Communications*, Volume 16, Number 3/4: 367-379.

- Eftekhari Asghar. (2008). Crisis media management. *Communication Research* 55(1): 31-30.
- Eyvazalilo Zahra. (2004). *Investigating how the news related to the war of coalition forces against Iraq is reflected in Tehran newspapers*. MA .allameh tabataba'i .Tehran.
- Fiske John. (1992). *British Cultural Studies and Television*. Raleigh: University of North Carolina Press.
- Fotouhi Mahmood. (2011). *Roland Barthes' semiotics and its impact on cultural studies*. Tehran: Iran Book House.
- Garyantes, Dianne M.; Murphy, Priscilla J .(2010) "Success or Chaos?Framing and Ideology in News Coverage of the Iraqi National Elections ."International Communication Gazette , vol .72 .no .2 151-170.
- Ghadiri Mahdi. (2007). *How to reflect the news of the Iraq war on Iranian television; Comparative comparison with Isna news agency*. MA .allameh tabataba'i .Tehran.
- Lazar Judith. (2012). *L'Oopinion publique*. Tehran: Ney.
- Motamed Nejhad Kazem و Mehi Zadeh Taleshi Seyed Mohammad. (2007). Iran, As Represented by The Western Press: A Critical Discourse Analysis of "The New York Times", "The Guardian", "Le Monde" and "Die Welt. *Social Sciences* 36(1): 1-35.
- McCombs ,Maxwell .Shaw, Donald (1972) "The Agenda-Setting Function of Mass Media ,"in *The Public Opinion Quarterly*, Vol .36, No.2.(Summer, 1972), pp .176-187
- Naserizade Fateme. (2010). *Highlighting Iranian TV news and comparing it with Tehran newspapers*. MA .allameh tabataba'i .Tehran.
- O' Sullivan Tim: Saunders Danny: Hartley John و Fiske John (2006). *Key concepts in communication*. Tehran Fasleno.
- Popper Karl Raimund. (1995). *Television, a danger to democracy(La télévision, un danger pour la démocratie)*. Tehran: Ettela'at.
- Rabeei Ali و Ahmadzadeh Farnaz (2009). Media Representation Theory and the Analysis of the Public Opinion of Americans and Iranians about each other. *Political Knowldge* . 4(2): 37.
- Sabet Shahrzad. (2008). *International coverage of the news of the arrest of English sailors*. MA .allameh tabataba'i .Tehran.
- Safaverdi Susan. (2010). Representation of Muslim Women's Hijab in the Western Media (Legal and Political Aspects). *Women's Strategic Studies* .12(48): 295-340.
- Seidman Steven. (2007). *Contested knowledge: Social theory today*. Tehran: Ney.
- Selby Keith. (2001). *How to study television*. Tehran: Soroush.
- Severin Werner Joseph و Tankard James. (2017). *Communication theories: origins, methods, and uses in the mass media*. Tehran: University of Tehran.
- Shokrkah Younes (2012). *News*. Tehran: Office of Media Studies and Planning.
- Sojoodi Farzan. (2004). *Applied Semiotics*. Tehran: Ghesse.

www.irna.ir/fa/News/82782958

www.icana.ir (<https://b2n.ir/khane.melat> لینک کوتاه شده)